

Mācīties salīdzinot Latvijas modelis

Otrā redakcija

Projekts

- Veidojam sistēmu, kas domāta kā līdzeklis patstāvīgai pašvaldību darba pilnveidošanai
- Pašvaldības politiku izvēle – tas, cik daudz no izstrādātā projekta ņemt un kā paņemto izmantot, pašu politiku lēmums
- Tiek plānota plaša sadarbība ar valsts institūcijām uz savstarpējā izdevīguma pamata

Produkts un projekts

- Produkts – sistēma, kas vismaz 20 gadus uzlabos pašvaldību darbu
- Projekts – sistēmas radīšana, izvērtējot veiksmes un neveiksmes
- lecerētā ietekme – pakalpojumu uzlabošanās, optimizējot brīvprātīgi iesaistīto pašvaldību darbību

Projekta ideja

- Izmantot Norvēģijas pieredzi un Polijas pieredzi, ieviešot Norvēģijas modeli
- Papildināt šo pieredzi ar pasākumiem, kas raksturīgi Latvijai
- Īstenot šo pieredzi sadarbībā ar valsts iestādēm uz savstarpēja izdevīguma pamata

Divas sastāvdaļas

Sadarbības tīklu sistēma:

- Nodrošina forumu, kurā apspriesties ar citām pašvaldībām un izdomāt inovatīvas idejas

Salīdzināmo datu bāze:

- Nodrošina pieredzes aprakstus un tādus rezultātīvos rādītājus, ko pašiem grūti iegūt

Atšķirība no likumos paredzētajiem dokumentiem

- Valstī – vienota plānošanas dokumentu sistēma, kas nodrošina saskaņošanu vertikāli un horizontāli.
- Projektā – katrā tīklā sava, lielāka vai mazāka problēma.
- Pirmajā tīklā tiks diskutētas dažādas pieejas pašvaldības iekšējā stratēģijas vadīšanas procesa izveidošanai.

Vīzija un tās mērīšana

- Nākotnes virsmērķi veidojas no politiku uzskatiem par vēlamo labumu savai teritorijai, un no izvērtējuma, vai vēlamais labumu būs reāli sasniedzams
- Piemērs – «Pašvaldībā būs kvalitatīvi un pietiekami cilvēkresursi»
  - Mērīšanā palīdzēs salīdzināmo datu bāze
  - Vērtēšanā palīdzēs sadarbības tīkls

Ietekmes rādītāji

Pašvaldības mārketinga ietvaros:

- Analizē pašvaldības produkta saņēmējus
- Izvēlas vīziju - kādā tirgus daļā un ar kādiem produktiem pašvaldība konkurē tirgū
- Ietekmes rādītāji salīdzina vēlamo stāvokli ar esošo stāvokli
- Salīdzināmo datu bāze - avots ietekmes rādītājiem

Faktori, kas nosaka sasniežamību

- Iekšējie faktori (jāizvēlas ietekmīgākie no tiem un jānosaka mērķi, kas pavērsīs procesu labvēlīgā virzienā)
  - Piemēram, apstākļi, kas veicinātu izglītotu un talantīgu cilvēku palikšanu vai atgriešanos pašvaldībā
- Ārējie faktori (var censties ietekmēt, taču atsevišķa pašvaldība un LPS to var tikai daļēji)
  - Piemēram, imigrāciju regulējošie noteikumi vai valsts izglītības standarti

Rezultātu rādītāji

Pašvaldības mārketinga ietvaros:

- Analizē faktorus, kuri nosaka vīzijas sasniegšanu, atrod svarīgākos no tiem
- Novērtē, kurus faktorus pašvaldība var nozīmīgi ietekmēt
- Izvirza mērķus, kas izmaina faktorus vajadzīgajā virzienā ar pašvaldības spēkiem
- Salīdzināmo datu bāze - avots rezultātu rādītājiem

Datu veidi

- Tabulas (primārie dati)
- Indikatori (sekundārie dati)
- Nestrukturētie pieredzes apraksti
- Strukturētie pieredzes apraksti

Datu ieguves avoti 1

- Pašvaldības - sadarbības tīklu dalībnieces
- Citas Latvijas pašvaldības
- Publiski pieejamie pašvaldību budžetu dati
- Pašvaldību un pašvaldības uzņēmumu publiskie pārskati

Datu ieguves avoti 2

- Ministrijas un to padotības iestādes
- Centrālā statistikas pārvalde un EUROSTAT
- Citu valstu pašvaldības un pašvaldību asociācijas
- Internetā pieejamie pieredzes apraksti

Sadarbības tīkli – mācīties salīdzinot

- Informācijas apkopošana un analīze
- Pieredzes apmaiņa
- Diskusijas
- Inovatīvas idejas, ko apspriest savā pašvaldībā

- 1.tīkla tēmas – Finanšu un ekonomikas komiteja
- 2.tīkla tēmas – Tehnisko jautājumu komiteja
- 3.tīkla tēmas – Izglītības un kultūras komiteja
- 4.tīkla tēmas – Sociālo un veselības jautājumu komiteja

Pieteikšanās dalībai tīklos

- Tie, kas piesakās, palīdzēs izveidot produktu
- Vietējie eksperti darbosies gan savas pašvaldības, gan projekta labā
- Izmēģinot un ieviešot sistēmu, pilotpašvaldības potenciāli gūs salīdzinošās priekšrocības

- Atklātās daļas priekšrocība ir iespēja popularizēt mācīties salīdzinot datu bāzi, izplatīt inovatīvas idejas un padarīt pašvaldību problēmas saprotamākas plašākai sabiedrībai.
- Slēgtās daļas priekšrocība ir iespēja brīvāk pārrunāt iespējamus problēmu risinājumus, izmantot un pārrunāt sensitīvus datus par iesaistītajām pašvaldībām.

Pirms kārtējās tīkla sanāksmes tīkla koordinators sagatavo:

- materiālu apkopojumu un prezentāciju par tēmai atbilstošiem datiem, kas publicējami sanāksmes atklātajā daļā;
- pieredzes aprakstu raksturojumu un prezentāciju par attiecīgās problēmas risinājuma variantiem, kas publicējami sanāksmes atklātajā daļā;
- materiālu apkopojumu, kas tiek izmantots tīkla iekšējai lietošanai un nav publicējams.
- publicējamie materiāli pirms sanāksmes, kopā ar sanāksmes darba kārtību tiek publicēti projekta interneta vietnē.

- Sanāksmes slēgtā daļa tiek veltīta sensitīvas informācijas aplūkošanai. Šajā daļā ietilpst tīkla koordinators prezentācija, tīkla dalībnieku prezentācijas attiecīgā uz risinājumu pieredzi un nākotnes idejām, kā arī diskusija par aplūkotās informācijas pielietojuma virzieniem.
- Sanāksmes noslēgumā tiek precizēti nākamajās sanāksmēs aplūkojamie jautājumi un diskusijā gūtie secinājumi, uzdevumi pašvaldībām - tīkla dalībniecēm līdz nākamajai sanāksmei.

Tīkla darbības noslēgums

- 1.tīkls – katras pilotpašvaldības stratēģija
- 2.-4.tīkli – katrā divas tēmas (divi darbības cikli)
  - Katra pašvaldība prezentē darbības uzlabojuma plānu

Meklēšana datu bāzē

- pēc ietekmes veida uz pašvaldības produkta sektoriem un apakšsektoriem, šie rādītāji vislabāk raksturo pašvaldības ieceres un ir saistīti ar misijas un vīzijas mērījumiem;
- pēc galvenajām funkciju grupām, kurām raksturīgs noteikts darbības veids gan organizācijas iekšienē, gan ārpusē;

- pēc pašvaldības kompetencēm (likumdošanā sauktām arī par funkcijām vai pārvaldes uzdevumiem);
- pēc datu ieraksta veida, nošķirot primāros un sekundāros datus, tabulas un pieredzes aprakstus;
- pēc ieguves veida (datu avotiem);
- pēc raksturojamā laika perioda.

Tirgus sektori (labumu saņēmēji)

- Iedzīvotāji
- Apmeklētāji
- Uzņēmēji

Aktivitāšu jomas

- Politikas organizēšana
- Pakalpojumi
- Infrastruktūra
- Administrēšana
- Attīstības veicināšana
- Informēšana
- Uzņēmumu un NVO atbalsts
- Pašvaldības atbalsta funkcijas

Dažas tēmas tīklam T2

- Sociālā darba teritoriālā organizācija
- Darbinieku izdegšanas un motivācijas problēmas
- Pabalstu saņēmēju iesaistīšana
- Pašvaldības slimnīcu vadība
- Darbs ar bezpajumtniekiem
- - - - -
- Pašvaldību ieteiktas prioritātes

Dažas tēmas tīklam T3

- Energoveiktspējas pasākumu efekts
- Mājokļu problēmas
- Ūdenssaimniecības optimizācija
- Pašvaldības uzņēmumu vadība
- Sabiedriskā transporta atbalsts
- — — — — —
- Pašvaldību ieteiktas problēmas

- Kompleksa aktivitāšu koordinācija cilvēkresursu nodrošināšanai
- Skolnieku un vecāku iesaistīšana saimniecisko problēmu risināšanā
- Mazo skolu saglabāšana
- Pedagogu motivācija
- Profesionālās izglītības pārņemšana
- — — — — —
- Pašvaldības ieteiktas problēmas

Izvēle

- Centīsimies nokomplektēt pēc līdzīgām interesēm
- Tēmas izvēle notiks vienojoties konkrētā sadarbības tīkla dalībniekiem

Paldies par uzmanību!

Māris Pūķis,
projekta vadošais eksperts